

Občané o volbách do Evropského parlamentu

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2004</i>
Otázky:	<i>PM.38, PV.45, PV.58</i>
Termín terénního šetření:	<i>9. – 16. února 2004</i>
Počet respondentů:	<i>967</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 18 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>8. března 2004</i>
Zpracoval:	<i>Daniel Kunštát</i>

V únorovém šetření Centra pro výzkum veřejného mínění se čeští občané mimo jiné vyjadřovali k volbám do Evropského parlamentu. Nejprve jsme se respondentů zeptali, zda se těchto voleb chtějí zúčastnit.¹

Tabulka 1: Deklarovaná účast ve volbách do Evropského parlamentu (v %)

	X/2001	X/2002	XI/2003	XII/2003	I/2004	II/2004
rozhodně ano	29	28	23	23	24	23
spíše ano	34	34	34	34	36	37
spíše ne	10	8	14	14	14	15
rozhodně ne	8	8	12	13	11	11
neví	19	22	17	16	15	14
Celkem	100	100	100	100	100	100

Ochotu zúčastnit se voleb do Evropského parlamentu deklarovalo v únoru 2004 60 % českých občanů. Naopak čtvrtina českých voličů (26 %) se voleb zúčastnit nechce. Zbýlých 14 % dotázaných zatím není rozhodnuto. V porovnání s minulým měsícem nedošlo ve výsledcích k výraznějším změnám.

Ochotu zúčastnit se voleb do Evropského parlamentu vyjadřovali relativně častěji lidé ekonomicky aktivní, absolventi středních škol s maturitou nebo vysokých škol, dotázaní s dobrou životní úrovní, respondenti náležející do vyšší příjmové kategorie, osoby samostatně výdělečně činné nebo pracující ve vedoucích funkcích, občané ve věku od 30 do 44 let a respondenti, kteří by ve volbách do Poslanecké sněmovny dali svůj hlas ODS nebo Unii svobody.

Naopak mezi těmi, kteří k volbám přijít nechtějí, se častěji objevují důchodci, studenti, nezaměstnaní a nekvalifikovaní dělníci, respondenti starší 65 let, lidé náležející k nižší příjmové kategorii, dotázaní se základním vzděláním

¹ Otázka: „Jedním z orgánů Evropské unie je Evropský parlament. Na jaře tohoto roku budeme volit své poslance do Evropského parlamentu. Půjdete volit?“

nebo vyučení, respondenti se špatnou životní úrovní, dotázaní, kteří by ve volbách do Poslanecké sněmovny volili kandidáty KSČM nebo kteří se parlamentních voleb vůbec nehodlají zúčastnit.

Tabulka 2: Co je důležitější při volbě poslance do Evropského parlamentu (v %)²

	I/2004	II/2004
Konkrétní osoba, její pověst, vystupování apod. bez ohledu na to, která strana ji navrhla.	55	46
To, za kterou stranu či hnutí tato osoba kandiduje, a až potom, o jakou osobu se jedná.	7	7
Obojí je stejně důležité.	28	35
Neví	10	12
Celkem	100	100

Nejvíce Čechů (46 %) si za poslance EP bude vybírat konkrétní osoby a nikoliv představitele určité politické strany či hnutí. Naopak stranická příslušnost kandidátů je rozhodující pouze pro 7 % dotázaných. Více jak třetina českých občanů (35 %) považuje obě skutečnosti za stejně důležité. V porovnání s minulým měsícem je pozoruhodný pokles podílu těch, kteří budou volit jen podle osobnosti (-9 %ních bodů), a naopak nárůst podílu dotázaných, pro něž je stejně důležitá osobnost i stranická příslušnost (+7 %ních bodů).

Všem respondentům s volebním právem jsme položili otevřenou otázku (tj. bez použití seznamu politických stran) mapující, pro kandidáta které politické strany budou respondenti hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu.³ Strukturu získaných odpovědí zobrazuje tabulka 3.

Tabulka 3: Preference kandidátů jednotlivých stran (v %)

	I/2004	II/2004
ODS	29	33
ČSSD	15	15
KSČM	12,5	13
KDU-ČSL	8	7
US-DEU	1,5	2
Nezávislí	2,5	2
Jiné strany	1	1
Žádná	5,5	5
Neví	25	22
Celkem	100	100

Stranické preference pro volby do Evropského parlamentu více méně kopírují únorové preference jednotlivých stran pro volby do Poslanecké sněmovny.

Odpověď „nevím“ volili často respondenti, kteří si naše zástupce do Evropského parlamentu chtějí zvolit jako konkrétní osoby a budou se tak rozhodovat až podle předložených kandidátních listin. Tito dotázaní uvádějí, že stranická příslušnost jednotlivých kandidátů pro ně není rozhodující.

² Otázka: „Při rozhodování o tom, kterému kandidátovi na místo poslance v Evropském parlamentu dát svůj hlas, co je pro Vás důležitější? Konkrétní osoba, její pověst, vystupování apod. bez ohledu na to, která strana ji navrhla, to, za kterou stranu či hnutí tato osoba kandiduje, a až potom, o jakou osobu se jedná, nebo je pro Vás obojí stejně důležité?“

³ Otázka: „Při volbách do Evropského parlamentu se vybírají kandidáti na poslance z kandidátních listin politických stran a hnutí. Pokud byste k volbám do Evropského parlamentu šel, kandidáta které politické strany byste volil?“